

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

РІК VIII.

Ч. 50 (793).

ВІВТОРОК, 27. КВІТНЯ 1926.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, APRIL 27th, 1926.

No. 50 (793).

VOL. VIII.

ФАРІНАЧІ ВЕДЕ ВЕЛИКУ АРМІЮ ПРОТИ ПРЕМ'ЄРА МУССОЛІНІ.

Бувший секретар фашистської партії розпочав боротьбу проти диктатора в східних італійських провінціях.

Берлін, 25. квітня. — Звідо- млення з Люгано (на швейцар- сько-італійському кордоні) до "Фоссіше Цайтунг" доносять про поважний розкол серед і- талійських фашистів.

Велика армія під команду- ю Роберта Фаріначі, який неза- во арезигнував з генерального секретаря фашистської партії, розпочав рух проти прем'єра Муссоліні в східних провінціях

Італії, головню у Венеції, Удіне й Триєсті.

Недвівно мали місце бурливі сутички між групами Фаріначі й Муссоліні.

"Фоссіше Цайтунг" каже, що одержала звідолення від спе- ціального кореспондента, яко- му можна цілком довіряти.

Кореспондент пояснює це, що світ не знає нічого про ці події, тому фактові, що в Італії па- нує строга цензура.

ПІДЧАС ЗАВОРУШЕНЬ У КАЛЬКУТІ УБИТО ШЕФА ПОЛІЦІЇ.

У відновленій боротьбі між Магомеданами а Гіндусами в індій- ському місті 12 осіб убито й 85 ранено.

Калькута, Індія, 24. квітня. — У вудичній боротьбі між Гін- дусами а Магомеданами убито 6 осіб і ранено 60.

Алагабад, Індія, 24. квітня. — Ворогобинки в Калькуті на- пали на подвійну станцію й у- били шефа поліції. Від вчєра рана убито всіх 12 осіб і ране- но 85.

Побоюються, що теперішні заворушення й ті, що мали мі- сце кілька тижнів тому назад,

є лише вступом до загально- краєвого вибуху.

До уряди звертаються, щоб він вислав війська і проголосив у Калькуті военний стан.

Ворожнеча між Магомедана- ми а Гіндусами, яка скоро по- ширюється, цілковито знищи- ла всі заходи Магатмі Ганді, провідника гіндуських само- стійників, залучити всіх Індійців у солідний фронт проти бри- тійського панування.

КЕЛОГ ПРО ЗАКОРДОННУ ПОЛІТИКУ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

Нью-Йорк, 20. квітня. — На річному обіді новинарської а- генції "Асоційтед Прес" висту- пав з головною промовою дер- жавний секретар Келог, який з'ясував закордонну політику американського уряду.

Він представив цю політику так, щоб слухачі набрали пере- конання, що він не змінює кур- су своєї попередника. Амери- ка приступила до світового су- ду при Лізі Націй з ріжкими

застереженнями, але не всту- пить до Ліги Націй. Злучені Держави візьмуть участь в між- народній конференції розбро- рення та будуть робити все в своїй силі, щоб довести до розброєння держав.

Келог обороняв далі Лозан- ський договір з Туреччиною, проти затвердження котрого виступили ріжкі єпископи. Він критикував тих єпископів і ка- зав, що їх критика є негативна.

ЗАПИТ ВУДСВОРТА У ПАРЛЯМЕНТІ.

Оттава, 24. квітня. — Дж. С. Вудсворт, робітничий посол з Вінніпегу, звернув вчєра в пар- ламенті увагу на звідолення в англійських газетах, що 10,000 валійських майнерів-прїзїдїть до Канади в зв'язку з великим плянном, який "зревольюціо- нує" добування вугілля в Кана- ді". Якщо це звідолення прав-

диве, то чи ці робітники були поінформовані про відносини в Канаді?

Чарлс Стюарт, заступник мі- ністра імїграції й колонїзації, відповів, що нічого не знає про плян привезти цих майнерів до Канади або пропонований роз- виток. Він, однак, розсїдїть справу.

УГОДА МІЖ ПОЛЬЩЕЮ А РУМУНІЮ.

Варшава, 20. квітня. — Поль- ські часописи подають зміст у- годи, заключеної недавно між польським і румунським уряда- ми. Угода складається з девяти томок. Головні з них такі:

Польща й Румунія зобов'язу- ються взаїмно шанувати ісу- чуючі кордони й політичну неза- висимість.

На випадок нападу на ко- трусь з них, друга держава об- ов'язана дати військову поміч.

Жадна сторона не може за- клячити союзу з третьою дер-

жавою без попереднього поро- зуміння.

Всякі спори між обома дер- жавами мають бути полого- джувані арбітражним судом.

Мадрид, Еспанія, 22. квітня. — Делегата Райтера повідом- ляє, що при заударї експресу Па- риж—Барселона й іншого по- н'яття на еспанській території кілька осіб убито й ранено. По- дробїщ про катастрофу деле- гата не подає.

Українські робітники в Вінніпегу зложили \$6,770 на будову друкарні й школи

ЖЕРТВОДАВЦЯМИ БУЛИ ЛИШЕ ЧЛЕНИ І ЧЛЕНКИ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИ- ЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, ЯКІ ЗЛОЖИЛИ АБО ЗДЕКЛЯРУВАЛИ СВОЇ ДАТКИ НА СПЕЦІАЛЬНОМУ ЧЛЕНСЬКОМУ МІТІНГУ.

Українські організовані робітники в Вінніпегу дали ще раз доказ своєї клясо- вої свідомості й жертволюбивості. Вони ще раз показали перед цілим світом, що коли ходити про робітничу справу, то вони від уст собі відіають, а щедро жертву- ють на піднесення своєї організації й преси.

Минулої неділі по полудні відбувся в Українському Робітничому Домі в Він- ніпегу спеціальний мітінг членів і членкинь всіх наших робітничих організацій, а саме: українського відділу К.П.К., відділу ТУРФДім, відділу Жіночої Секції ТУРФДім і відділу Р.З.Т. На мітінгу промови тт. Шатульський і Навізький сказали зібраним несподівану й радісну вістку, що Центральний Виконавчий Комітет, виконуючи пору- чення останнього З'їзду ТУРФДім, купив вже лот під будову друкарні для нашої преси й школи для дітей. Лот, разом з хатою на ньому, куплено зараз в межу з Україн- ським Робітничим Домом і заплачено за нього готівкою \$3,450. Гроші ці позичено і тепер треба зібрати відповідну суму, щоб можна було віддати зятячений довг.

На заклик т. Навізького присутні товариші й товаришки почали складати свої датки. Перший зголосився т. Петро Угринюк, учитель і дірігент обох груп дїво- чої мандолінової оркестри в Укр. Роб. Домі, та жертвував від себе й своєї дружини \$150. Другий по ньому був т. Михайло Німилевич, один з найстаріших членів наших організацій, який жертвував від себе, своєї дружини й своїх синів — \$125. Далі зголо- сордилось 6 товаришів, які жертували від себе й своїх дружин по \$100. Їх імена: Василь Чайковський, В. Кушк, С. Степанюк, В. Кушк, Н. Бідулька й т-ка А. Нипор. Тов. А. Хома жертвував від себе й своєї дружини \$75. Далші жертви напливали в такому порядку: 39 товаришів зложили по \$50, 113 по \$25, 18 по \$15, 49 по \$10, 57 по \$5.

Разом зібрано на мітінгу самих лише членів українських робітничих організа- цій у Вінніпегу — \$6,770.

Є це сума, якої не збрала за один раз ніяка українська організація ні в Канаді, ні в Злучених Державах, без огляду на те, на яку-б це не було ціл.

Чи дивно, отже, що на нас гавкають чужі й свої собаки? Є чого казирися!

(Поїменний список жертводавців буде поміщений в сїдууючому числі "У.Р.В.")

ЛУТС КАЖЕ ВИКИДАТИ КОМУНІСТІВ З ЮНІ.

Індіанаполіс, Індіяна, 21. квіт- ня. — Виконавчий комітет Ю- найтед Майн Воркерс оф Амери- ка, якого головою є відомий реакціонер Джон Л. Лутс, ви- дав розпорядок, щоб з майнер- ської юні виключити майнерів, які належать до Комуністичної Партії. Розпорядок цей розі- слано до всіх дїстрїктів май- нерської юні.

В розпорядку виконавчого комітету сказано, що "комуні- стів наносить шкоду інтересам організації та змагають до її розбиття".

ЛИТОВЦІ УБИЛИ ПОЛЬСЬКО- ГО ОФІЦІРА.

Женева, Швайцарія, 18. квіт- ня. — Секретаріат Ліги Націй одержав повідомлення про но- вий випадок на польсько-ли- товському кордоні, який може привести до збройного конф- лікту між Польщею а Литвою. Звідолення каже, що литов- ська прикордонна сторожа у- била польського офіцера, ко- ли він переступив литовський кордон.

СПОДІЮТЬСЯ ПІДПИСАННЯ ДОГОВОРУ.

Берлін, 23. квітня. — Завтра сподіються підписання радн- сько-німецького договору про неутралність. В тудішніх віро- достойних кругах заявляють, що між Німеччиною, а Радн- ським Союзом прийшло сьогод- ня до повного порозуміння в справі договору.

ПОТЯГ УБИВ ЯПОНСЬКОГО РОБІТНИКА.

Голден, Б. К., 22. квітня. — Сїпарський пасажирський по- тяг наїхав вчєра 28 миль на за- хід звідси на японських залі- занничих робітників і одного з них убив на смерть а двох по- калічив. Один з ранених нахо- диться в критичному стані, а про другого думають, що він вийде.

СТРАЧЕНО КОМУ- НІСТА В ЕСТОНІЇ.

Рига, Латвія, 23. квітня. — Військовий полейний суд в Ре- валю засудив вчєра естонсько- го комуніста Якова Райсмана на кару смерті а сьогодня рано його розстріляно коло Ревалю. Естонська політична поліція викрила, що Райсман мав тай- ну друкарню в Ревалю, і вій- ськовий суд признав його вин- ним за змову на повалення е- стонського уряду.

МАЛЬВІ УВІЛЬНЕНІ ВІД ЗАКИДУ ЗРАДИ.

Париж, 20. квітня. — Бувший міністер внутрішніх справ Мальві був засуджений підчас війни, подібно як і Каїо, на прогнання за свою прихиль- ність до Німеччини. Посуджу- вано його в зносинах з танцю- ристкою Матю Гарі, яку ува- жували за німецького шпіона і розстріляли в 1917 році. Між її листами були листи, підписані буквами М—і, які вказували на імя: Мальві. Це й було причиною прогнання Мальві з Франції. Тепер виявилось, що ті ли- сти писав до танцюристки французький генерал подібно- го імени та що Мальві був ціл- ком невинний.

ХОЧЕ, ЩОБ БУВ КАЙЗЕР ЗА- ДЕРЖАВ МАЙНО.

Берлін, 17. квітня. — Уряд Лютера заявив, що приватна власність буйшого німецького кайзера та його родини мусить бути забезпечена в такій самій мірі, як власність кожного ін- шого горожанина.

Таке становище займає на- родна партія, що є головною підпорою уряду. Демократична партія, соція- лісти, радикали й комуністи протинві такому рішенню. Вони домагаються судового рі- шення в цій справі або пере- ведення народнього голосування.

ЗВІЛЬНЯТЬ БІДНИХ СЕЛЯН ВІД ПОДАТКУ.

Москва, 24. квітня. — Цен- тральний Виконавчий Комітет, який розбирає бюджет на 1926 рік, рекомендує увільнити від податку всіх бідніших селян, а зате наложити податок на ма- ючі класи. Він рекомендує також, щоб 60 проц. податку віддати на мі- сцеві потреби.

В КУРСКУ СТРАЧЕНО ДЕ- В'ЯТЬ БАНДИТІВ.

Курск, Росія, 22. квітня. — Сьогодні страчено 9 бандитів, які через шість місяців терри- зували населення Курської гу- бернії. Вони були знані як бан- да Ялушковського й поповни- ли багато рабунків та убійств.

МІНІМАЛЬНА ПЛАТНЯ ДЛЯ РОБІТНИКІВ.

Венкувер, Б. К., 23. квітня. — Міська рада рішила на спеці- альному мітінгу, що позамісе- ві робітники, яких місто най- мае до роботи, мають одержу- вати \$4.50 денно мінімальної платні. Дотепер вони мали \$4.25 на день.

ЛИСТ ПАПИ ДО КАТОЛІКІВ У МЕКСИКУ.

Рим, 19. квітня. — Сьогодні проголошено апостольське пи- сьмо папи Пія до католицьких єпископів в Мексику, в якому папа протестує проти заря- джень мексиканського уряду, що нібито ними покриважено католицьких попів і вірних.

Щоби привернути спокій і відвернути від католиків нена- висть через їх політичну акцію, папа забороняє всім єпископам і попам бути членами політич- них партій і писати статті до політичних журналів. Він забор- оняє також католикам твори- ти яку небудь політичну пар- тїю під назвою "католицька". Поза тим всі католики мо- жуть вповняти все те, що їм прїслугує з титулу їх горожан- ських прав.

ВИКРИТТЯ ФАЛШВНИКІВ ЧЕСЬКИХ І РУМУНСЬКИХ ГРОШЕЙ.

В Трансильванії арештовано кілька осіб при спробі перепачку- вати через кордон чеські підроблені банкноти.

Букарешт, Румунія, 24. квіт- ня. — Оповідано сьогодня, що румунська тайна поліція викрила в Брасові (був. Крон- штаті), в Трансильванії, вели- ку організацію для підроблю- вання паперових грошей.

Уважають, що новий скан- дал з підроблюванням банкно- тів у центральній Європі може дорівняти величиною викри- тому недавно скандалові на У- горщині.

Знайдені плити виказують, що фалшвники підроблювали чеські й румунські банкноти на суму 500 і 1,000 корон та лєв.

Банкноти на суму кількасот тисяч корон і лєв пущено вже в обїг.

Арештовано кілька осіб при спробі перепачкувати через кордон чеські підроблені банкноти. Сподіються дальших ар- ештувань; між арештованими буде кілька визначних осіб.

ЗАКЛИК ДО ОБОРОНИ ЗАСУДЖЕНИХ МАЙНЕРІВ У НОВІЙ СКОШІЇ.

Боротьба в Новій Скошії тре- ває далі. Сїмох робітників, об- винувачених за вломлювання до склепів, засуджено на дов- гі речинці в'язниці. Ними є:

Т. Маршал зїстав засудже- ний на три роки в'язниці. Ф. С. Гвайт, П. Валш, П. Во- шичук, Г. Какс, Г. Робінсон, Дж. Крейн — всі зїстали засу- джені на два роки в'язниці.

Товариші Робітники! Відпо- відальність за забирання пожи- ви в Глейс Бей мусить спадати не на робітників, але на провін- ціональний і федеральний уря- ди.

Ці власти були поінформова- ні, що терпіння майнерів прий- шов був кінець, що вони голо- дували й потребували допомо- ги.

Та замість дати допомогу, вони повідомляли лише майне- рів, що їх прїсоби будуть взя- ті під увагу.

В днях 3-го й 4-го сїчня го-

лодуночі майнери в республі са- мє взяли собі поживу.

Після цього вишкуч уряди да- ли лєжку допомогу. Тепер яких 3,000 осіб дістають допомогу.

Але сїмох робітників їде до в'язниці, щоб переконати вла- сти, що майнери та їхні родини дійсно голодують, а не одурю- ють нікого.

Ці засуди творять ще одне звєно в ланцюгу переслїдуван- ня пануючої клясою майнерів, яку мусять гарувати на Беска.

Робітники Канади повинні стати тепер в оборону своїх сї- мох товаришів, що знаходяться у в'язниці за робітничу спра- ву.

Протестуйте проти цього ви- явлення справедливості пану- ючої кляси!

Бороніть членів своєї кляси домаганням їх увільнення!

Виконавчий Комітет Канадїської Робітни- чої Оборончої Ліги.

ПРОМОВА СОЦІАЛІСТА ТОМАСА ДО ПРЕСБИТЕРІАНСЬКИХ ПОПІВ.

Пасейк, Н. Дж., 20. квітня. — Хоч ще не минула доба від заяви губернатора Мура, що він не думає вмішуватися в тькальний страйк, а він вже заявив, що змінив свою поста- нову та іменує комітет, який має довести до скорого пола- годження страйку. Фабрикан- ти хвалять його за цей плян.

В пресбітерїанській церкві в Пасейку відбулися збори прес- бітерїанських попів доколич- них церков в справі страйку. На зборах явився також др. Томас, соціялістичний провідник, який був колись діяльним прес- бітерїанським проповідником.

В своїй промові др. Томас звертав попам увагу, що власне страйк дає проповідникам і по- пам усіх церков нагоду пока- зати, чи вони справді є учени- ками Христа. Вони не повинні

ховатися в діри, коли їх вірні найшлися в клопоті, але якраз тоді виступити наперед.

Коли фабриканти й поліція виявляють царських способів боротьби проти страйкерів, то власне церкви повинні підняти протест проти цих надужит.

Якщо робітники програють свою боротьбу за "краще жит- тя для себе й своїх родин, то ці робітники будуть до смерті пам'ятати, що церкви говорять високі речі, а підчас страйку вони не рушили й пальцем.

Промовець закликв присут- них попів, щоб вони не диви- лися на те, що він соціяліст. Деколи соціялістом багато ле- кше бути, як справдішим хри- стїянином, сказав він.

Остаточно збори рішили не підпринимати в справі страйку ніякого практичного кроку.

ЕКСПЛОЗІЯ ВОЄННИХ МАТЕРІАЛІВ.

Лондон, 24. квітня. — Звідо- млення з Сальонік кажуть, що підчас експлозії воєнних ма- теріалів згинуло вчєра 25 осіб. Делегата з Атен до "Вестмін- стер Гезет" повідомляє, що підчас експлозії убито 20 осіб.

Атени, Греція, 23. квітня. — Звідолення з Сальонік ка-

жуть, що підчас експлозії во- єнних матеріалів на складі ко- ло Гарманкеї найменше 6 осіб убито й 11 ранено.

Побоюються, що число уби- тих може бути значно більше, бо на складі працювало багато робітників.